

پایلو نرودا از نو متولد می‌شوند و دگر گونی می‌یابند؛ نیکولاوس گوئیلین حال و هوای افریقایی – کوبایی را با فرهنگ ناب اسپانیایی کاستیل در هم می‌آمیزد. خورخه لوئیس بورخس «راه جدیدی برای درک واژهٔ مکتوب» به دست می‌دهد. به این ترتیب در اواسط قرن بیست دیگر طبیعت سیمای برگشته ادبیات نیست، بلکه زبان جای آن را گرفته واقعیت بار دیگر به دنیا خیال رانده شده است.

هگل می‌گوید: «امريکا کشور آینده است. در زمانی که بعدها خواهد آمد، اهمیت آن آشکار خواهد شد، شاید در مبارزه میان امریکای شمالی و جنوبی ... اما فیلسوفها پیشگویی نمی‌کنند.» فرهنگ امریکای لاتین عظمت قاره‌ای خود را یافته است؛ فرهنگی مشخص، یکپارچه و آسیب‌ناپذیر. ما از بحث در بارهٔ

خورخه اتریکو آلوم، شاعر و نویسندهٔ اکوآدوری، از اعضاي «برنامه یونسکو برای فرهنگهای امریکایی لاتین» و اخیراً عضو هیئت تحریریه مجله پایام یونسکو. تعداد زیادی مجموعه اشعار دارد و نمایشنامه‌اش دربارهٔ تسخیر امپراتوری ایستکا به دست اسپانیائیها، به نام خورشید لگمال شده زیر سم اسب (۱۹۷۴)، به انگلیسی نوشته شده و به فرانسوی، سوئدی و لهستانی ترجمه شده و در تعدادی از کشورهای اروپا و امریکای لاتین اجرا شده است.

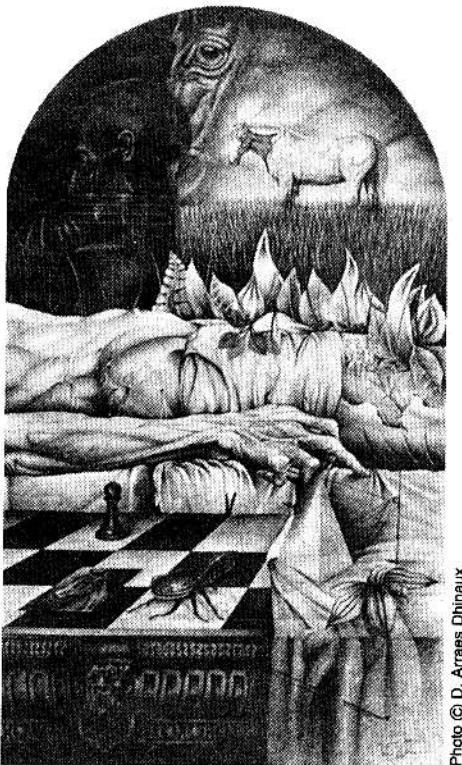

Photo © D. Arnaud Dinaux

ادبیات متکی بر تجربه به ادبیات مبتنی بر تفکر رسیدیم؛ این هر دو محصول فرهنگی هستند که تولید نهایی خود را ارائه نداده و همچنان در روند شدن، شاهد رشد خود در آینهٔ خویش است. ■

بولساوپروس (نام مستعار الکساندر کلواچکی لهستانی، داستانهای کوتاه و بلندی نوشته که از لحاظ نمایش دقیق شرایط اجتماعی، آماری با ارزش‌اند. ترجمة فرانسوی Lalka (عروسوک؛ ۱۸۹۰) که شاهکار او به حساب می‌آید، تحت عنوان La poupee در سه جلد (۱۹۵۳، ۱۹۶۴) در مجموعه یونسکو چاپ شده است. این رمان که وقایعش در ورشو می‌گذرد، تصویری از کل جامعه لهستان در نیمهٔ دوم قرن نوزدهم به دست می‌دهد. عروسک با نگارش و طنزی سرشار نگارش یافته و بهترین رمان لهستانی در بارهٔ راه و روش مردم زمان خودش است. تصویر راست، چشم‌اندازی است از میدان دروازه‌آهنی ورشو اثر برناردوبلوتو (۱۷۸۰ – ۱۷۲۰)، یا نام شناخته شده ترش، کانالتوی جوان (یا عمومی آنتونیو کانال – کانالتوی مشهور و نگارندهٔ صحنه‌های ونیز – اشتاه نشود). نقاشی‌های کانالتو از ورشو که از لحاظ دقیقی که در آنها به کار رفته بی‌مانند هستند، تا همگام بازسازی شهر کهنه بس از تابودیش طی جنگ جهانی دوم، یک منبع اطلاعاتی بسیار بالرزش بود.

نوشته کونکو لور کوروو

است هوس کاراکوکس کنند، استخوانهایی که مغز آنها را با یک قطعه چوب کوچک بارها و بارها بهم می‌زنند و با خوردن آن جشتبی به یام کنند. اما اخشن تنرين صحنه دیدن آنان در حالی است که گاوی رامی کشند، اسعا و احشاء آن را خارج می‌کنند و تمام چربیها را داخل شکم می‌رینند؛ سپس با نیمسوزی پاشکل گاو آتش درست می‌کنند و جوان را بر آن می‌نهند؛ با سخن چربیها اتش به گوشش و استخوان حیوان سرایت می‌کند و نور در خشان فوق العاده‌ای از آن حاصل می‌شود؛ سپس شکم حیوان را می‌بندند و آن را اویزان می‌کنند تا آتش به مدت یک شب یا بیشتر از درون دهان و سوراخهای بینی آن به درون بدنش نفوذ کند تا به این طرق خوب سرخ شود. صبح یا بعدازظهر روز بعد گواردیروها دور حیران جمع می‌شوند و هر یک چاقو به دست سهم مناسب خویش را از آن میرید و بدون نان یا چاشنی دیگری می‌خورد، بس از سیر شدن مابقی را رها می‌کنند و گاه برخی از آنان تکه‌ای را برای مشوقه‌های دهانی خود می‌برند.

بگذار خبر بردازان خبره لندن مارا از اندازهٔ قطعات گوشت گوساله‌هایی که بر میزهای دولتی سرو می‌شوند به شگفتی و دارند. بزرگترین قطعه گوشت‌هایی که اندازه‌های آنها به عنوان خبری تازه و شکفت‌انگیز داده می‌شود قطعاتی ۲۰۰ پوندی‌اند که برای ۲۰۰ لرد سرو می‌شوند، در حالی که در اینجا هفت یا هشت گواردیرو، که گاه صاحب گاو یا گوساله را نیز به جمع خود دعوت می‌کنند، بر یک قطعه ۵۰۰ پوندی می‌نشینند و نه چندان ناراضی بر می‌خیزند. درباره گواردیروها بشیش از این صحبتی نمی‌کنم زیرا احساس می‌کنم مسافران قصد سفر به بونوس آیرس را دارند.

بخشی از کتاب ال لازاریلو، راهنمای مسافران بر تجربه‌ای که میان بونوس آیرس و لیما در سفرند (۱۷۷۳)، اثر «کونکو لور کوروو» (الونسو کارو دولا و اندرا)، ترجمه والتر د. کلین، بولمنگن (اینده‌نایا)، انتشارات داشگاه ایندیانا، ۱۹۸۵، ۳۱۵ صفحه. این کتاب جزء «مجموعه فرانسوی یونسکو» نیز با نام یادداشت‌های سفر از بونوس آیرس به لیما (۱۹۶۲) چاپ شده است.

اینها جوانانی هستند که در موته ویدن و مناطق هم‌جوار آن به دنیا آمده‌اند. لیسهای زیر این جوانان زنده و لیسهای روی‌شان مندرس تر از آنهاست؛ آنها با استفاده از نیم پالتوهای خود و برگستن از آنها اسیه‌اشان برای خود رختخواب درست می‌کنند و زین اسب را به عنوان بالش به کار می‌برند. به کمک گیتارهایتان، که بسیار هم بد می‌توانند، تصنیفهای معمولاً عاشقانه را، خارج از نت و پس و پیش، می‌خوانند و تعدادی را زیر از خود درمی‌آورند و به همین سیک اجرامی کنند. اطراف شهر هر جا که دلشان بخواهد برسه می‌زنند و مردم نیمه مستمند آن‌جا با خوشحالی تمام به آنها غذا می‌دهند و آنها هفته‌های تسام روی یک پوست دراز می‌کنند و به خواندن و نواختن می‌پردازند؛ اگر اسپیشان را از دست بدهند و یا کسی آن را بزدید، اسب دیگری به آنها داده خواهد شد و یا اینکه خودشان اسب دیگری را با روساریو (کمند)‌های درازشان از دشت می‌گیرند. طناب دیگری نیز دارند که دو توب به اندازهٔ توپهای بیلارد به انهاهی آن وصل است. جنس توپها از سنگ است و روی آنها با چرم پوشانده شده به طوری که اسب را محکم و بی حرکت در خود نگه می‌دارد. طناب سه‌توبی دیگری نیز دارند که اغلب استفاده از آن سبب مجرح شدن و غیرقابل استفاده شدن اسب می‌گردد، اما آنها همچنان از آن استفاده می‌کنند.

گاهی چهار پنج نفری، و گاهی بیشتر، دورهم جمع می‌شوند و به قصد تفریح به کوه و دشت می‌روند و تنها چیزی که با خود بر می‌دارند یک کمند، یک بولاس (نوعی طناب با سه گوی سنگی در سه انتهای آن) و یک کارد است. گاه تصمیم به خوردن کفل گاو یا گوساله می‌گیرند؛ با کمند آن را می‌گیرند، بر زمین می‌زنند، دست و پایش را محکم می‌بندند و زنده زنده قسمت عقب بدن حیوان را با پوست از تنش جدا می‌کنند؛ سپس از بهلو چند سوراخ در آن ایجاد می‌کنند، به طرزی بد آن را سرخ می‌کنند و نیمه‌خام، بدون هیچ ادویه‌ای بجز نمک – اگر تصادفاً به همراه داشته باشند – آن را می‌درند و می‌بلعند. گاه گاو یا گوساله‌ای را صرفاً به خاطر خوردن مانامیر آن یعنی گوشت موجود میان دنده‌ها و پوست حیوان می‌کشند. گاه آنها را می‌کشند تا باشان را روی کنده‌های نیمسوز سرخ کنند و بخورند. گاهی ممکن